

حذف خاتمی وحسینی بوشهری؟

کمرنگ شدن دوقنشی

آیتا... غروی؛ از ابتدا اقصدی برای شرکت درانتخابات نداشتند

چند روز پیش بود که خبری درباره اعضای نهمین دوره شورای عالی حوزه‌های علمیه منتشر شد و به موجب آن آیات جواد مروی، محمد سراجی، محمود رجبی، محمد مهدی و شب‌زنده‌دار، علیرضاعرفانی، محمود عبداللّهی و سیدمحمدغروی، به‌عنوان اعضای نهمین دوره شورای عالی حوزه‌های علمیه انتخاب شدند تا به مدت چهار سال سیاستگذاری کلان در عالی‌ترین نهاد حوزوی رایب‌عهده داشته باشند. اما آنچه در این انتخابات جلب توجه می‌کرد، تغییر اعضا نسبت به هشتمین دوره این شورا بود، چه آنکه در دوره هشتم سیداحمد خاتمی و سیدهاشم حسینی بوشهری نیز حضور داشتند اما در دوره اخیر سید محمد غروی و محمود عبداللّهی جایگزین شده بودند. این تغییرات با گمانه‌بینی‌ها و واکنش‌هایی روبه‌رو شد، خاصه آنکه برخی رسانه‌های داخلی و خارج از کشور به واکاوی دلایل حذف سیداحمد خاتمی پرداختند وتئوری‌هایی رانیز مطرح کرده‌بودند.

احمد خاتمی

حذف سیداحمد خاتمی از ترکیب شورای عالی حوزه‌های علمیه به خودی خود قابل اعتنا نبود اگر در ماه‌های اخیر شاهد روند کم‌فروغ شدن این چهره سیاسی نبودیم، عدم حضوروی در هیات رئیسه خبرگان بعداز سقوط هلی‌کوپتر سیدابراهیم رئیسی، درحالی‌که ۱۲ سال منشی آن بود، مساله مهمی بود که حالا بیش از قبل معنادار جلوه می‌کند. نکته دیگر اینکه مدت‌هاست شاهد نطق‌های تند و جنجالی سیداحمد خاتمی نیستیم، هفته‌قبل و در نماز جمعه انتقاد نسبتا ملایمی به وضعیت اقتصادی کشور داشت و گفت: «ما این گرانی‌ها را در دولت ششور رئیسی هم از همین تریبون اعلام کردیم چون برای ما حفظ نظام مهم است این گرانی‌ها به نظام ضربه می‌زند». تقریبایکماه قبل نیز به موضوع جزایر سه‌گانه و تمامیت ارضی ایران پرداخت. در حالی‌که اگر این چهره‌اصولگرا به سبب قیال پیش می‌رفت در روزهای اخیر بهانه‌های بسیاری برای سخنرانی‌های خبرساز و جنجال‌آفرین داشت، مثل تلاش دولت برای رفع فیلترینگ، لایحه حجاب در مجلس و وضعیت آن در کشور و یا مذاکره با اروپا، اوضاع منطقه و... اکنون، اما شاهد سکوت عجیب احمد خاتمی هستیم. همین سکوت هم سبب افزایش گمانه‌زنی‌ها ورواج شایعات شده‌است. مهم‌ترین شایعه که در این خصوص مطرح شده و رسانه‌های فارسی‌زبان آن طرف‌آبی، روی آن مانور می‌دهند، اما برگرفته از سخنان یک چهره پیش‌تر اصولگرا است، مهدی نصیری، مدیر مسئول پیشین روزنامه کیهان که چند سالی است رویکرد سیدو پی‌اش از عوض کرده، چندی قبل در یک ویدیو به اصطلاح «افشاگرایانه» مباحثی رادرباره موضوع جان‌شینی مطرح کرده و گفته‌بودکه سیدابراهیم رئیسی‌واحمد خاتمی با آنچه در جلسه مجلس خبرگان طرح شده، مخالف‌تندی کرده‌اند. نصیری همچنین گفته بود:

«وقتی در انتخابات بعدی، مجلس خبرگان جدیدتشکیل شد، دوروزقبل از افتتاح مجلس جدید حادثه هلیکوپتر رئیسی رخ داد و بعد هم احمد خاتمی در هیات رئیسه مجلس جدید حضورپیدا نکرد». شاید این ادعای خبری‌کمتر مورد توجه قرار می‌گرفت وشایعه‌سازی می‌شد اگر همین اخیرا عباس پالیزدار بعد از آن مصاحبه جنجالی وافشاگرایانه باسهم بردن از برخی افراد، نوعی به‌شایعات پیرامون مسلم‌گردانی خاتمی دامن نمی‌زد. آنچه مهدی نصیری با عباس پالیزدار گفته بودند صرفا ادعا بوده و سند و مدرکی برای آن وجودندارد، اما به‌رحال حساسیت‌ها دربارۀ حذف احمد خاتمی و ربط آن به این ماجرا را افزایش داده‌است. آنچه غرویان دربارهٔ حضورش در شورای عالی حوزه‌های علمیه گفته نیز کمکی به رفع این شایعات نکرده است. مهم‌تر اینکه خود احمد خاتمی نیز هیچ واکنشی به این حواشی نداشته و سکوت پیشه کرده است! رویه‌ای که از این سخنران معمولاجنجال‌آفرین انتظار نمی‌رفت.

حذف از شوراییعالی حوزه؟

یکی از اعضای جامعه مدرسین که از افراد شناخته شده به این شورا، در دوره جدید است با بیان اینکه این اشخاص اصلا در این دوره از انتخابات شورای عالی حوزه‌های علمیه‌کاندید نشده بودند، اظهار داشت: این حضرات آیات از ابتدا هم تأکید کرده بودند که قصدی برای شرکت در انتخابات این دوره از شورا ندارند. آیت ا... سید محمد غروی، در پاسخ به اینکه حضوروی در این دوره از انتخابات شورا باتکیه بر نظر شخصی بوده یا به توصیه مراجع تقلید و بزرگان قم، کاندید شده، گفت: برخی از اساتید و اعضای جامعه مدرسین حوزه علمیه قم به بنده پیشنهاد کردند که در این دوره شماکاندید شوید و با این موضوع نیز مخالفت نکنید. عضو شاخص جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، افروز: بنده هم با اینکه این اقدام برپای سخت بود اما قبول کردم و آقایان نیز به بنده رأی دادند عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم درباره برنامه این شوراییعالی در دوره جدید و مشخصا بعداز حاشیه‌سازی‌های برخی طلاب تندرویی سال‌های اخیر، اظهارداشت: باتوجه به اینکه جلسات این شورا هنوزتشکیل نشده‌نمی‌توان به این سول پاسخ داد. باید منظر تشکیل جلسات شورا باشیم.

یکشنبه ۰۹ • ۱۴۰۳ ۱۱:۰۳

۲۹ جمادی الاول ۱۴۴۶ / ۱ دسامبر ۲۰۲۴

ارمان ملی - محمد شجاعی؛ مواضع محمد باقر قالیباف،

رئیس مجلس در قبال دولت پزشکیان برای بسیاری محل ابهام و سوال است. اینکه چرا تا دیروز و در ابتدای تشکیل دولت پزشکیان به عنوان یار و همراه در کنار دولت داشت و ترجمان وفاق ملی در میان بهارستان نشینان بود و در مقابل تندروها ایستادگی می‌کرد، اما اکنون موضع دیگری در پیش گرفته و همراه تندروهای مجلس منویات آنها را دنبال می‌کند. واقعیت این است که قالیباف نتوانسته مواضع یکسان و شفافی را در موضوعات مختلف از خود بروز بدهد و همواره موضعی کج دار و مریز با به قول معروف یکی به نعل و یکی به میخ اتخاذ کرده تا به عبارتی بتواند همه جریانات را با خود همراه داشته باشد. بخشی از این مواضع متغیر قالیباف را از ابتدای روی کار آمدن دولت تا کنون به وضوح می‌توان مشاهده کرد. همراهی با دولت در ماجرای رای اعتماد اکمل به کابینه، مقاومت در برابر فرانت گزارش کمیسیون امنیت ملی درباره موضوع استنکاف پزشکیان از اجرای قانون و انتصاب ظریف در دولت، رای منفی به درخواست یک فوریت بررسی شدن لایحه دولت برای اصلاح قانون، تأیید نظر مهدی فضائلی عضو دفتر حفظ و نشر آثار رهبر انقلاب مبنی بر نظر رهبری برای اصلاح قانون مذکور بحت تابعیت قهّری و در نهایت دوبار موضع‌گیری صریح مبنی بر «غیرقانونی خواندن حضور ظریف در دولت» بخشی از مواضع متغیر قالیباف طی چند ماه گذشته است. اما به طور کلی اگر نگاه کنیم طی سال‌های اخیر حد فاصل دو ده گذشته قالیباف ثابت داده که با توجه به شرایط سیاسی جامعه تغییر جهت داده است. چه زمانی که در سال ۸۴ با عینک خلبانی در قامت یک تکنوکرات وارد انتخابات شد چه سال ۹۲ در قالب گفتمان انقلابی حاضر شد، چه در سال ۹۶ که با گفتمان نواصولگرایی وارد انتخابات شد و در انتخابات اخیر نیز تحت عنوان جریان انقلاب در انتخابات حضور یافت و در همه مقاطع عینز اقبالی از سوی مردم نیافت. لذا آقای رئیس هنوز نتوانسته به عنوان یک سیاستمدار برجسته مواضع ثابتی در حوزه مسائل مختلف از خود نشان دهد و همین نکته است که موجبات انتقاد بسیار راستسپ به وی و کنش‌گری سیاسی‌اش فراهم آورده است. هر چند که طیف حامیان قالیباف این انتقادات را تاب نیاوردند و زودتر از رئیس به انتقادات واکنش نشان دادند. چنانکه: محمد سعید احدیان ، دستیار سیاسی و رسانه‌ای قالیباف در شبکه ایکس نوشت: «وقتی که ما تا امروز از آقای دکتر پزشکیان و دولت ایشان فهمیدیم اجماع بر سر حل مشکلات مردم است که باها در نشست خبری دکتر قالیباف نیز بر آن تأکید شد و مصادیق‌اش روشن شد. اما فادع رئیس قوه قانونگذاری از قانون، توسط اصلاح‌طلبان رادیکال

عبور از وفاق تعریف شد، خوشحالم که در موضوع بدهی مسئولیت غیرقانونی یک نفر، فاصله نگاه عقلائتی انقلابی با این طیف اصلاح‌طلبان مشخص شد.»
تغییر مواضع معنادار
روز گذشته بود که محمد باقر قالیباف در دیدار معاونان امور مجلس نهاد‌ها، دستگاه‌های دولتی و سایر قواا با تأکید بر ضرورت توجه به اصل تفکیک قوا و عدم دخالت دستگاه‌ها در امور یکدیگر گفت: «من به عنوان رئیس مجلس نه در دولت سیزدهم و نه در دولت چهاردهم هیچ دخالتی در عزل و نصب‌ها نکرده‌ام و فردی را برای تصدی استانداری یا وزارت معرفی نکرده‌ام و صرفا در صورت درخواست رئیس جمهور اگر مشورت داده‌ام». اگر بنا را بر گفته رئیس مجلس بگذاریم که در مقام مشاوره بوده این پرسش مطرح می‌شود که چطور ممکن است در حوزه مسائل مختلفی که دولت با آنها سرو کار دارد و تبعاً موضع ثابتی هم دارد قالیباف در مقاطع مختلف مشاوره‌های متفاوتی بدهد یا مواضع متفاوتی اتخاذ کند؟ محمد جواد ظریف از همان ابتدا به عنوان معاون راهبردی رئیس جمهور مشخص شد اما چطور می‌شود که اگر قالیباف در همین موضوع با تندروها همراهی نمی‌کند و اجازه فرانت گزارش کمیسیون امنیت ملی را نمی‌دهد، اما چند مدت بعد نه تنها با این امر موافقت می‌کند بلکه خودش هم به طور جداگانه‌ای حضور ظریف در دولت را غیرقانونی می‌خواند.

قانون حجاب مانده در پیچ و خم سیاست‌ورزی

نگاه فرهنگی لاریجانی به حجاب

اگر قانونی نوشتید که جامعه نامشد فقط روی کاغذ، قانون است

چرایی اهمیت مواضع لاریجانی

اهمیت دیدگاه لاریجانی زمانی مشخص می‌شود که به آنچه در روزهای اخیر میان دولت و مجلس گذشت؛ توجه شود. آذ ۵ ر معاون حقوقی ریاست جمهوری گفت؛ قانون عفاف و حجاب با وجود اینکه نگاشته شده است اما در حالت تعلیق قرار گرفته‌است. تصور من این است که اگر نگاه حقوقی به این پدیده داشتیم با مشکل توقف و عوارض آن مواجه نبودیم. بحجت الاسلام مجید انصاری تصریح کرد: «معاونت حقوقی ریاست جمهوری در بهبود سطح حکمرانی مطلوب حادثه سال ۱۴۰۱ مجلس گزارشی تهیه کرد و مجلس گفت که ۲۲ دستگاه مسئول بودند تا ابعا د حجاب را پوشش دهند؛ جز نیروی انتظامی که ماموریت خود را دنبال کرده که در جایی زحمت کشیده و در جایی با مشکلاتی همراه بوده که ۳۱ دستگاه وظایف خود را انجام نمی‌دهند و آنها را مکلف کردیم وظایف خود را انجام دهند. وی اضافه کرد: «ملاسی کردیم هرگونه دیگری و اقدام مستقیم در قانون را جلوگیری کنیم. در قانون، گشت ارشاد نیست. ضمانت اجرایی قانون رامشخص کردیم. گفتیم کف حجاب، بدحجابی و برهنگی را باید دستورالعمل آن را بنویسند. بخش‌هایی از تجهیزات آماده شده است. قالیباف تصریح کرد: در حوزه جرم‌انگاری هم کشف حجابی انجام شود، به‌صورت پیامکی مطلع می‌کنند و جریمه آن دریافت نمی‌شود. در دفعه دوم، جریمه‌ها دریافت خواهد شد. زندان و این مباحث در قانون وجود ندارد.

موضع پزشکیان چیست؟
پزشکیان اما بر خلاف قالیباف و نمایندگان مجلس اعتقادی به ایجاد تنش و اقدامات جانش را در حوزه حجاب ندارد بلکه می‌گوید: «قطعا با زور نخواهیم توانست حجاب را بر سر زنان بیوشانیم مگر آنکه رفتار تربیتی خود را اصلاح کنیم. به همین سادگی هم نیست و نمی‌شود.» یا در میانه آیتانه رئیس جمهور در دیدار جمعی از اساتید و صاحبانظران جامعه شناسی با اشاره به نگاه‌های متفاوت به موضوع حجاب و انتقاد‌های برخی حاضران نسبت به سیاست‌های حاکم در این زمینه اظهارداشت: «در زمینه حجاب سوی دیگر ماجرا را هم در نظر داشته باشید که توسعه مستلزم احترام به فرهنگ جامعه است، اگر فرهنگ جامعه را مستخره کنیم دیگر امکان تغییر و تفاهم وجود نخواهد داشت. کسی که روشنفکر است و حرف از تغییر می‌زند، اگر به فرهنگ دیگری احترام نگذارد دعوا و جنگی پیش می‌آید که نباید اتفاق بیفتد؛ به هر حال باید فرهنگ جامعه را پاس بداریم.»

آرمان ملی

armanmeli.ir

سال هفتم

شماره ۱۹۸۵

سیاست

گزارش

«آرمان ملی» از تحولات سوریه گزارش می‌دهد

تحرك دوباره تكفیری های تحریر الشام

حمایت قاطع از سوریه در برابر تكفیری ها

آرمان ملی - احسان اسقایی؛ چند روزی است که بقایای تروریست‌ها در سوریه که طی سال‌های گذشته و بعد از سقوط داعش در سوریه در شهر ادلب جمع شده و بعضاً مورد حمایت آمریکاوبرخی از کشورهای همسایه سوریه هستند، سلاح به‌دست گرفته و در ابتدا در کل ادلب حاکم و در نهایت به سوی حلب رهسپار شدند. منابع خبری در ابتدا از سقوط برخی روستاهای حلب خبر دادند و در نهایت مشخص شد که گروه تحریر الشام که بقایای جبهه‌النصره هستند و البته در گذشته خود را زیرمجموعه القاعده معرفی کرده بودند و اکنون مدعی هستند خط و ربطی با القاعده ندارند. در ساعاتی از روزهای گذشته به برخی حاشیه‌های حلب نفوذ کرده بودند. به نظر می‌رسد بازی جدیدی در منطقه شروع شده و این بار نیز هدف ساقط کردن حکومت مرکزی سوریه است. احتمالاً آن‌ا که تحریر الشام را وسیله قرار داده‌اند دو هدف علیه‌اسد در نظر دارند اول اینکه اگر نتوانستند او را سرنگون کنند و چنانچه به این هدف خود نرسیدند او را امجاب کنند که از حمایت از حزب... در لبنان دست بردارند، چرا که اسد یکی از حامیان مهم حزب... بوده و اگر حزب... در پس حوادث مختلف و فشارهای سنگین در ماه‌های گذشته، شکست نخورد و از صحنه قدرت عقب‌نشست، علت آن حمایت‌های ایران و سوریه بوده‌است.

بازگشت تروریست‌ها

بازگشت شورشیان به عرصه عملیات نظامی دلایل مختلفی دارد. یکی از این دلایل عدم توانایی قدرت مرکزی در سوریه بوده‌است. خرابی‌ها و آوارگی مردم سوریه آنقدر وسیع بوده که بعد از حمله داعش و جبهه‌النصره دولت مرکزی در سوریه نتوانست چنان که باید اقدام به بازسازی خرابی‌ها کند. از نظر سیاسی هم باید یادآوری کرد که دولت مرکزی سوریه همچنان نیازمند حمایت‌های ایران و روسیه بوده و هست و از این نظر ارتش ضربه خورده سوریه بدون کمک‌های مستشاری ایران و کمک‌های اجسیتیکی روسیه نمی‌توانست در برابر تروریست‌ها مقاومت کرده و ابتکار عمل را به‌دست داشته باشد. ضمن اینکه در این سال‌ها ادلب از حضور تروریست‌ها پاکسازی نشد و اکنون همان تروریست‌های تازه که در مناطق دور افتاده ادلب، با کمک برخی کشورهای همسایه، توانسته‌اند به عرصه بازگردند.

روسیه و گرفتاری در اوکراین

یکی دیگری از دلایل اینکه تروریست‌ها توانسته‌اند به راحتی در ادلب و حلب جولان دهند وابستگی ارتش سوریه به سلاح‌های روسیه‌است. این روزها که روس‌ها در جبهه اوکراین درگیر هستند و تمرکز خود را بر روی یک نفر قرار داده‌اند، به همان میزان از توجه به جبهه سوریه دور شده‌اند و این شرایط فرصت خوبی را برای جولان تروریست‌ها در سوریه فراهم آورده‌است. در حالی که انگشت اتهام به سوی آمریکا نشانه رفته، نشریه اسکسپوس به نقل از یک مقام آمریکایی مدعی شد که دولت بایدن از حمله گروه‌های تروریست به حلب بافلاکتر شده و آمریکا در این حمله نقش نداشته‌است. با این حال کسی نمی‌تواند منکر نزدیکی استراتژیک آمریکا و رژیم صهیونیستی باشد. نکته این است که در اوج حمله تکفیری‌ها، رژیم صهیونیستی اعلام کرد که زیرساخت‌ها و جاده‌های ارتباطی را در مرز بین سوریه و لبنان هدف قرار داده و مدعی شد که به حزب... از این مسیرها برای انتقال سلاح استفاده می‌کرد. معنای دیگر این حرف این است که در همراهی با گروه‌های تکفیری سعی رژیم صهیونیستی این است که از رسیدن نیروهای کمکی به مدافعان سورى جلوگیری کند. از سوی دیگر برخی از رسانه‌ها از نقش یک همسایه خاص سوریه در ادلب خبر می‌دهند و گویا این همسایه سوریه که در ماجراهای چند سال گذشته این کشور هم سهم داشته و به دنبال نفوذ در سوریه است هم اکنون نیز اقداماتی انجام داده‌است. البته مقامات این کشور به صراحت اعلام کرده‌اند که به تمامیت ارضی سوریه احترام می‌گذارند اما واقعیت آن است که حجم بالای آوارگان سورى در این کشور و برخی دغدغه‌های امنیتی ذهن‌ها را به این سوی برد که احتمالاً این همسایه در حوادث اخیر در سوریه در حال نقش بازی کردن است.

حضور ایران و عراق

با جولان تحریر الشام در استان ادلب، عراق که در گذشته درگیر نیروهای داعش بوده، نظامیان خود را به مرز سوریه و عراق فرستاده تا تروریست‌ها بار دیگر هوس ورود به خاک عراق را در سر نبروراند. ایران نیز اعلام کرده‌است که همچون گذشته در کنار دولت ملت سوریه قرار خواهد گرفت. ضمن اینکه به نظر می‌رسد ایران توجه ویژه‌ای به حوادث سوریه دارد چرا که می‌داند نتایج‌های زخم‌خورده از لبنان چه نقشه‌ای برای یکی از بازوان اصلی جبهه مقاومت دارد. تهران بیش از اینکه در پای یکی از کشورهای منطقه را در حوادث حلب در نظر بگیرد از درجه دشمنی قاطع با گروه‌ها یا اسد به موضوع و حوادث تروریستی در حلب می‌نگرد. اسماعیل بقایی، سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در واکنش به تحولات اخیر در سوریه، ضمن هشدار نسبت به فعال شدن مجدد گروه‌های تروریستی - تکفیری در سوریه، خواستار اقدام قاطع و هماهنگ برای جلوگیری از گسترش ریلبه تروریسم در منطقه شد. وی با تیریک و تسلیت شهادت مستشار ارشد نظامی کشورمان، سردار کیومرث (هاشم) پورهاشمی، در مصاف با گروه‌های تروریستی در حومه حلب، بر ادامه حمایت جمهوری اسلامی ایران از دولت و ملت سوریه برای مقابله قاطع با گروه‌های تروریستی و بازگرداندن امنیت وثبات به این کشور تأکید کرد.

گفت‌وگوی تلفنی عراقیجی ولاوروف در مورد سوریه
طرفین در این گفت‌وگو ضمن حمایت قاطع از حاکمیت ملی و تمامیت سرزمینی سوریه و پشتیبانی از دولت وارثش این کشور در مقابله با گروه‌های تروریستی، پیگیری موضوع در چارچوب روند آستانه و لزوم هماهنگی بین جمهوری اسلامی ایران، روسیه و ترکیه به عنوان سه کشور ضامن این روند را حائز ضروری دانستند. عراقچی با یادآوری مسئولیت جامعه جهانی در مقابله با پدیده شوم تروریسم، تحکرات اخیر گروه‌های تروریستی در خاک سوریه را بخشی از طرح رژیم صهیونیستی و آمریکا برای ناامن‌سازی منطقه غرب آسیا دانست و بر ضرورت هوشیاری و هماهنگی هر چه بیشتر ایران، روسیه و کشورهای منطقه، به ویژه همسایگان سوریه برای خنثی‌سازی این توطئه خطرناک و مقابله با اقدامات تروریست‌ها در سوریه و منطقه تأکید کرد. وزیر امور خارجه روسیه نیز ضمن بیان ارزیابی خود از تحولات اخیر در سوریه، هماهنگی همه طرف‌ها برای مقابله با تروریسم و نیز استمرار رایزنی‌های نزدیک بین دو کشور را ضروری دانست.